

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

SÆDALEN KIRKE

- En kirke full av liv

Sædalen menighet ønsker å bygge en lys, varm og stilren kirke som kan bli et levende midtpunkt i sentrum av Sædalen. Kirken og området rundt skal oppfattes som åpne og tilgjengelige, og være et godt møtested i hverdagen. Kirken skal favne det hellige og hverdagslige, og romme et mangfold av aktiviteter og liv for ulike grupper i alle aldre. Prosjektet ønskes gjennomført med søkelys på miljø- og bærekraftige løsninger.

Sædalen – en bygd i byen

Sædalen kan betegnes som en bygd i byen med lett tilgang til fjell og skog. Området har hatt en omfattende boligutbygging de siste 15-20 år, og består av en stor andel familier med barn og ungdom. Det er mye frivillig engasjement i Sædalen gjennom idrettslag, menighetsarbeid, og aktiviteter knyttet til kultur, miljø og bærekraft. Det er imidlertid få lokale møtesteder utenom skolebyggene som er i flittig bruk. Den nye områderegeringsplanen legger til rette for etablering av flere møtesteder gjennom nærmiljøanlegg, klubbhus og kirke.

Sædalen menighet – En nyetablert menighet med stor aktivitet og frivillighet

Sædalen menighet ble etablert i 2006 samtidig med den store utbyggingen i området. Det startet med invitasjon til barnekor i en barnehage, og 80 barn med foreldre møtte opp på første øving. I dag er det mellom 100 og 150 mennesker som kommer på en vanlig gudstjeneste på Sædalen skole, og ved større anledninger er det gjerne mellom 200 til 400 mennesker til stede. På gudstjenestene myldrer det av liv, og som regel er 40-80 barn og ungdommer fordelt på fire ulike søndags-skole-grupper under prekenen. I god tid før gudstjenesten er ferdig er det allerede en lang kø av barn som venter på søndagens høydepunkt

– nystekte lapper eller annet bakverk. For det er «aldri» gudstjeneste uten kirkekaffe i Sædalen menighet.

Menigheten har vokst og organiserer i dag et mangfold av aktiviteter som treffer bredt i lokalmiljøet. Det er et stort og aktivt kor- band- og musikkmiljø med alt fra babysang til Knøttekor, Minigospel, Barnegospel, Tweensing og Ten-Sing i tillegg til ulike prosjektkor for voksne. Det er rundt 60-70 barneskolebarn som deltar i ulike barneklubber i tillegg til at menigheten har ungdomsklubb, speidergrupper, mannsgupper, kvinnegrupper og mye mer.

Med 150 til 200 nye tenåringer i området på hvert årskull, vil ungdomsarbeidet ha høy prioritet framover. Konfirmantkullene øker for hvert år og telte i 2020 over 40 ungdommer. De samles til middag og undervisning en gang i måneden. Rundt 25 ungdomsledere deltar også i konfirmant-opplegget, og møtes til ledersamlinger en til to ganger i måneden.

Nye muligheter for menighet og lokalmiljø

Med eget kirkebygg vil det åpne seg flere nye muligheter for menigheten og lokalmiljøet. Med sin sentrale beliggenhet i sentrum, vil kirken og uteområdene kunne invitere Sædalens innbyggere til ulike aktiviteter eller bare en pust i bakken. Både unge og gamle vil kunne få et møtested på dag- og kveldstid. Det kan være eldretreff og babysang på formiddagen, avløst av skolebarn og ungdommer som kan få leksehjelp eller bare henge på kirketorget etter skoletid. Menigheten vil få et kirkerom tilrettelagt for kirkelige handlinger som gudstjenester, dåp, konfirmasjoner og begravelser, men det vil også bli tilrettelagte arealer for å arrangere konserter, temakvelder, forestillinger m.m.

Mål for ny nærkirke i Sædalen

Sædalen menighet ønsker seg en kirke full av liv hele uken, som er et møtested til glede for Gud og mennesker.

Et lyst, varmt og stilrent kirkebygg som gjennom sin arkitektur, utsmykning og innbydende uteområder, inviterer og appellerer til kontakt mellom mennesker, og mellom mennesket og Gud gjennom:

- Et kirkerom som gir oss et glimt av det hellige. Et møtested som uttrykker det som er større enn oss selv, og gir en himmel over livet i sorg og glede.
- Et kirketorg med cafe som er hjertet i kirkebygget. Et åpent og tilgjengelig møtested hvor folk kjenner at det er godt å være, og som inviterer deg inn fra sentrum i Sædalen.
- En aktivitetsdel med gode og fleksibelt tilrettelagte rom for ulike grupper, og som muliggjør flere parallelle aktiviteter.
- Et uteområde som inviterer til aktivitet og sosiale møteplasser, som oppleves som en del av kirken og samtidig åpner opp mot naturen rundt.

En kirke full av liv! -Veiledende funksjonsprogram

Hele kirkebygget skal ha en universell utforming etter gjeldende regelverk, tilstrebe arealeffektive løsninger med et minimum av gangareal, og bestå av fire hoveddeler:

- Kirkedel
- Kirketorg m/ cafe
- Aktivitetsrom
- Garasje-/aktivitetsanlegg

Rom- og funksjonsprogrammet med foreslåtte arealer er ment å være veiledende for å dekke menighetens behov. Alternative rom- og arealløsninger vil bli vurdert.

4.1 Kirkedel

Kirkedelen skal bestå av kirkerom og sakristier.

4.1.1 Kirkerommet

Kirkerommet er hovedrommet i den nye kirken, og må fremstå som lyst, varmt og rommelig med et helhetlig arkitektonisk og kunstnerisk uttrykk. Rommet skal innby til nærhet og fellesskap samtidig som det gir mulighet for stillhet og bønn. Kirkens forskrift om «Regler for liturgisk inventar og utstyr» må legges til grunn for utforming av rommet. Forskriften beskriver at kirkerommet «skal tjene til Guds ære og fremme menighetens gudstjenestelige liv».

Størrelse på kirkerommet (kirkeskip ca. 240 m² + korparti ca. 40 m²)
ca. 280 m²

Bruk av kirkerommet:

Kirkerommet vil ha en allsidig bruk med ulike kirkelige handlinger, gudstjeneste- og møteformer. Rommet må legge til rette for alt fra høytidsgudstjenester til kontemplative stunder, kreativ og nær formidling, og rom og plass for et «yrende liv» og bevegelse. Mindre grupper som babysang vil kreve åpen gulvplass, og konfirmantsamlinger vil ha behov for å veksle mellom undervisning og gruppesamtaler. Kirkerommet skal også fungere godt til tradisjonelle konserter og forestillinger.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Kirkeskipet (tilhørersonen):

Kirkeskipet må utformes med plass til rundt 230 sitteplasser. Det er ønskelig med stoler for å sikre en fleksibel bruk av rommet. Ved større anledninger er det ønskelig at deler av tilstøtende areal til kirkerommet enkelt kan innlemmes, oppleves som en naturlig del av kirkeskipet, og gi plass til ytterligere 100-150 sitteplasser.

Korpartiet (formidlingssonen):

Korpartiet skal ivareta både formidling og det kunstneriske i kirkerommet. Formidlingen må være godt synlig for store og små, men samtidig gi en nærhet til tilhørerne. Korpartiet bør ha plass til både store og små grupper som kor, band og forsangere, eller presentasjon av konfirmantkull eller utdeling av «min kirkebok» til bygdas fireåringer. Det må legges til rette for visuell kontakt mellom organist og liturg, medliturger og kor. Korpartiet må være godt tilrettelagt med lyd og lys. Mobile sceneelementer kan eventuelt benyttes dersom det er behov for en større scene i forbindelse med konserter eller forestillinger.

Kunst & liturgisk inventar:

Kirkekunst og liturgisk inventar ønskes utformet i samarbeid mellom kunstner og arkitekt. I forskrift for liturgisk inventar og utstyr, står det at alteret «bør ha en tyngde som gjør at det fremstår som kirkerommets samlende midtpunkt». Dette skal monteres permanent og liturgen må kunne stå bak for å forrette vendt mot menigheten. Alterringen kan være flyttbar. Døpefont skal fortrinnsvis plasseres i kirkeskipet og være godt synlig for menigheten med god plass rundt. Dersom den ikke er flyttbar må den plasseres slik at den ikke er til hinder for fleksibel bruk av korpartiet og kirkeskip. Leseput og prekestol ønskes utformet i samme stil som resten av det liturgiske inventar og må kunne flyttes.

Etter at designkonkurransen er avgjort, vil byggherre avholde egen konkurranse om leveranse av kunst. Det forutsettes at arkitekt blir delaktig i utvelgelse av kunstner.

Teknikk og support:

Det må tilrettelegges for teknisk anlegg og miksepult for lyd, lys og bilde på en egnet plass i kirkerommet. Fremre del av kirkerommet må ha store synlige partier for visning med video-prosjektor(er). Under konserter og forestillinger må det sikres at musikere, skuespiller og andre medvirkende kan ha tilgang til en backstagefunksjon, og bevege seg direkte ut og inn på scene-området. Det er ønskelig at video-, lys-

og lydanlegg integreres i tak og vegger, og at akustikk eventuelt kan endres ved hjelp av vendbare paneler, uttrekkbare veggtepper eller lignende. Det er også ønskelig med en egen inngang/nødutgang i fremre delen av kirkerommet, som kan benyttes til alt fra rigging av større utstyr til konserter og forestillinger til frakting av båre i forbindelse med begravelser.

Lys, akustikk & orgel:

Lyssettingen av kirkerommet må kunne endres i forhold til den planlagte bruken av rommet. Bruk av naturlig lys er ønskelig, men må vurderes opp mot forstyrrende ut- eller innsyn og muligheten for å blende av rommet. Akustikken i kirkerommet skal gis meget høy prioritet, og ekspertise på akustikk skal benyttes i detaljplanleggingen av bygget. Akustikken skal optimaliseres i forhold til kirkerommets normale gudstjenstlige bruk, og være velegnet for klassisk så vel som rytmisk musikk i både akustisk og elektronisk form. Det skal avsettes plass til et kirkeorgel i kirkerommet, og akustikken i rommet må ta hensyn til et slikt instrument. Plassering og utforming av kirkeorgel må avklares i et nært samarbeid mellom arkitekt og orgelsakkyndig konsulent.

4.1.2 Dåpssakristi og prestesakristi

Sakristiene skal ha god tilgang til koret eller fremre del av kirkerommet. I tillegg bør de kunne ha tilkomst fra utsiden av kirkerommet. De skal plasseres og utformes slik at de kan brukes samtidig med det som skjer i kirkerommet eller kirken ellers.

Dåpssakristi

Dåpssakristiet skal ha utsmykking som gir det et sakralt preg. Rommet skal kunne benyttes av dåpsfølger, fungere som samtalerom, grupperom og bønnerom eller til andre forberedelser under gudstjenester, konserter og forestillinger. Viktig med enkel tilgang til toalett og stellerom.

Størrelse: ca. 20 m²

Prestesakristi

Prestesakristiet skal kunne fungere som kontor, samtale- og/eller møterom, samt være lager for liturgiske klær, tekstiler og liturgisk utstyr. Her samles og forbereder man seg til gudstjenester og andre arrangement. Det må være avsatt plass til et minikjøkken, speil og skap til liturgiske klær og utstyr.

Størrelse: ca. 15 m²

4.1.3 Lager/teknisk rom for kirkerom

Det er behov for et lager/teknisk rom i forbindelse med kirkerommet for å huse teknisk infrastruktur, lyd- og lysutstyr, musikkinstrumenter, stoler, kortrappet, sceneelementer etc. Det vil være en fordel om lageret ligger i nærheten av kirkerommets fremre del.

Størrelse: ca. 15 m²

4.2 Kirketorg

Sentralt i bygget ønskes et kirketorg, som knytter sammen de ulike delene av kirkebygget og med tilgang til uteområdene. Kirketorget vil være «hjertet i kirken», og et naturlig samlingssted både før og etter gudstjenester, konserter eller andre aktiviteter i bygget. Kirketorget utforming og funksjon som en samlende, uformell og fleksibel møteplass vil være et sentralt vurderingsmoment i arkitektkonkurransen.

4.2.1 Kirketorg med cafeområde

I kirketorget ønskes en «kirkecafe» som skaper et uformelt, intimt og godt møtested for gammel og ung. Det bør tilstrebes en «mykere» møblering og tilrettelegges for fleksible sittegrupper. Cafeområdet må oppleves som avskjermet fra ferdselen i bygget for øvrig. Kirkecafeen må kunne benyttes av både mindre og større grupper, og fleksibelt tilpasses ulike formål ved hjelp av kirketorget samlede areal. Det arkitektoniske uttrykket må gjerne understrekes med klare interiørmessige grep som et integrert peisområde eller lignende, og ha direkte tilgang til uteområdene.

Kirketorget/-cafeen bør ha fleksibilitet til å kunne dekkes til små og store selskaper, eller mindre konserter og samlinger samtidig som det foregår andre aktiviteter i kirkerommet eller i andre deler av kirken. Adkomsten til kirkecafeen og kirkerommet bør organiseres slik at disse er i tilknytning til hverandre, men at de likevel kan fungere fleksibelt som uavhengige soner ved for eksempel fleksibel avskjerming, vegg-løsninger eller egen inngang til kirketorg/-cafe. Dersom kirketorget er tilstøtende areal til kirkerommet og skal benyttes til eventuell utvidelse av dette, bør det også legges til rette for at deler av kirkerommet kan benyttes som en del av kirketorget ved større arrangementer. Fleksibel utvidelse mellom ulike grupperom og kirketorg forventes også dersom disse rommene eventuelt er tilstøtende arealer.

Plasseffektiv lagerplass for stablestoler, sammenleggbare bord etc. i umiddelbar nærhet til kirketorget er ønskelig. Kirketorg/-cafe bør også utstyres med tekniske løsninger for rigging av lyd og lys, samt eventuell digital informasjonsskjerm eller videoprojektør for bl.a. visning eller overføring fra arrangement i kirkerommet.

Størrelse: ca. 160-180 m²

4.2.2 Kjøkken m/lagringsmulighet

Et plasseffektivt kjøkken ønskes plassert i direkte tilknytning til kirketorg/-cafe, og med mulighet for å begrense direkte innsyn og støy. Kjøkkenet må tilrettelegges med god benkeplass, og som et effektivt storkjøkken med tilhørende kjøleromsfasiliteter. Det må planlegges for anretningsbord og/eller serveringsdisk i kirkecafeen. Kjøkkenet eller tilstøtende lagerrom må ha tilstrekkelig plass for lagring av dekketøy til ca. 150 personer med mer. Det bør vurderes mulighet for adkomst fra utsiden av kirken til kjøkkenet for varelevering.

Størrelse: ca. 30 m²

4.2.3 Inngang, garderobe, toaletter, bøttekott og lager

Kirketorgområdet må utformes med funksjonelle ferdselssoner for forflytning både mellom etasjer (trapp og heis), soner og rom. Ferdssonene bør planlegges slik at de delvis eller helt avskjermes fra kirkecafeområdet.

Fleksible uni-sex toaletter (inkl. handicap & barnestell) bør plasseres sentralt i forhold til garderober, ulike rom og soner i bygget. Det bør tilstrebes en plasseffektiv og fleksibel garderobeløsning med flyttbare stativer eller knaggrekker.

Det må også legges til rette for bøttekott, samt rom for lagring av sammenleggbare bord og stablebare stoler for utvidelse av kirkerom eller annen omdisponering av arealene.

Størrelse: ca. 50-60 m²

4.3 Aktivitetsrom

Det skal legges til rette for et aktivitetsområde med ulike aktivitetsrom i kirkebygget. Aktivitetsrommene bør tilrettelegges slik at de kan benyttes til parallell aktivitet, og gjerne med adgang fra både kirketorget og evt. egen inngang. Aktivitetsområdet ønskes utformet slik at det

er mulig å slå sammen minst 2 av grupperommene til et stort areal for større arrangementer.

Grupperommene ønskes planlagt for fleksibel bruk. Det skal være mulighet for å rigge en mindre scene ved hjelp av mobile sceneelementer, gjennomføre moderat fysisk aktivitet, ha oppdekking for bespisning, møtevirksomhet med prosjektor fremvisning og lignende. Det må legges rette for god støydemping mellom de ulike rommene. Forventet hovedbruk for de ulike rommene forventes å være følgende:

4.3.1 Stort grupperom

Rommet vil primært brukes til større grupper i forbindelse med ulike aktiviteter, som øvingslokale for kor og dans, søndagsskole for barn, ulike temakvelder/opplæringstiltak eller til utleie for møter, selskaper/minnesamvær etc. Det må legges til rette for noe lagring i rommet, fortrinnsvis ved bruk av dype plassbygde høyskap som kan låses av individuelt. Det må samtidig legges til rette for lagring av stoler/bord i eller i nærheten av grupperommet. Rommet må være utstyrt med teknisk utstyr som prosjektor og et enkelt høyttaleranlegg. Rommet bør ha mulighet for å rigge til en enkel scene, og ha egen inngang.

Størrelse: ca. 100-120 m²

4.3.2 Mellomstort grupperom – «Ungdomsklubb/-treffsted»

Rommet vil primært bli benyttet og innredet som et møtested for ungdom. Rømløsningen bør tilrettelegges slik at det kan innredes med mindre sittegrupper, og inneholde aktiviteter som dataspill, bordtennis, dart etc. Rommet bør ha mulighet for å rigge en scene og tilrettelegges med egen inngang. Det må legges til rette for noe lagring i rommet, fortrinnsvis ved bruk av dype plassbygde høyskap som kan låses av individuelt.

Størrelse: ca. 80 m²

4.3.3 Mindre grupperom – «Musikkrom/Bandrom»

Rommet vil primært brukes til øvingsrom for ulike musikkgrupper, men kan også benyttes som et møterom eller til annen aktivitet. Rommet må ha meget god støyisolering, og det må legges til rette for god strømforsyning. Det må også legges til rette for noe lagring i rommet, fortrinnsvis ved bruk av dype plassbygde høyskap som kan låses av individuelt.

Størrelse: ca. 30 m²

4.3.4 Kjøkken

Plassoptimalt kjøkken må plasseres i tilknytning til grupperommene, og basere seg på storkjøkken prinsipper for bruk i forbindelse med bespisning i de ulike aktivitetsrommene.

Størrelse: ca. 10-15 m²

4.3.5 Kontor/mindre grupperom

Det skal legges til rette for to-fire fleksible arbeidsplasser/arbeidsstasjoner i bygget. Arbeidsplassene kan benyttes av kirkens ansatte eller frivillige medarbeidere når de er i kirken. Rommet kan også benyttes som et samtale- og/eller mindre møterom.

Størrelse: ca. 10-15 m²

4.3.6 Inngang, trapp, heis og gang

Aktivitetsområdet vil ha behov for egen inngang med en liten garderobeløsning, fleksible uni-sex toaletter hvor ett er tilrettelagt som et handicaptoalett. Det er også ønskelig at ett eller to toaletter er tilrettelagt med dusj. Det må videre planlegges med areal for trapp og heis, samt bøttekott for rengjøring.

Størrelse: ca. 30 m²

4.4 Garasje-/Aktivitetsanlegg

På grunn av flomsituasjonen på kirketomten (se reguleringsplan), er det forventet at kjelleretasjen i kirkebygget ikke kan benyttes til innredede rom før evt. ytterligere drenering av området er gjennomført. Kirkebygget må etablere minimum 69 parkeringsplasser der 10 % skal være HC parkeringsplasser. Det er innledet diskusjon med nærliggende store parkeringsareal om sambruk, men dette er foreløpig ikke avklart. Videre skal der være minimum 46 sykkelparkering i selve bygget og/eller på tomten ellers. Det er ønskelig å innrede kjelleretasjen som et fleksibelt parkerings- og aktivitetsområde med så store åpne flater og takhøyde som mulig. Aktuelle aktiviteter for etasjen vil f.eks være fotball, kanonball, lek eller buldring. Arealet må tåle en flomsituasjon uten tekniske innretninger under takets høyde, være selvdrenerende og enkelt kunne rengjøres

ved bruk av store mengder vann. Kjelleren må ha lett tilgang til kirke-
torget og kunne låses av. Det bør vurderes om kjelleren kan planlegges
som en temperert sone, og hvilket dekke som evt. kan tilfredsstillende et
fleksibelt garasje- og aktivitetsanlegg.

4.5 Teknisk rom

Det avsettes tilstrekkelig plass til tekniske innredninger så som venti-
lasjonsaggregat og varmeløsning.

Størrelse ca. 40 m²